



Kungl. Vetenskapsakademien har till uppgift att främja vetenskaperna och stärka deras inflytande i samhället.
The Royal Swedish Academy of Sciences has as its aim to promote the sciences and strengthen their influence in society.

Homeopatiska produkter och metoder: Bedömning av evidens och säkerställande av konsekvent reglering av medicinska påståenden i EU

(Sammanfattning av EASAC-uttalandet *Homeopathic products and practices: assessing the evidence and ensuring consistency in regulating medical claims in the EU*)

EASAC (European Academies' Science Advisory Council) publicerar detta uttalande som en fortsättning på medlemsakademiernas arbete med att skärpa kritiken mot hälsorelaterade och vetenskapliga påståenden om homeopatiska produkter. Analysen och slutsatserna är baserade på de välgjorda vetenskapliga utvärderingar som redan publicerats av vederhäftiga och opartiska instanser. Den grundläggande principen att möjliggöra och stödja fria konsumentval förutsätter att konsumenterna och patienterna erbjuds evidensbaserad, korrekt och tydlig information. Därför är det viktigt att införa ett standardiserat faktabaserat regelverk för produkternas effekt, säkerhet och kvalitet samt marknadsföringsmetoder i hela Europeiska unionen (EU).

Vårt uttalande gäller följande frågor:

Vetenskapsbaserade verkningsmekanismer – vi finner att påståendena om homeopati är orimliga och oförenliga med vetenskapliga grundlagar.

Klinisk effekt – placeboeffekt kan förekomma hos enskilda patienter, men omfattande utvärderingarna har konstaterat att det inte finns några kända sjukdomar med stark och reproducerbar evidens för att homeopati är effektivt utöver placeboeffekten. Med anledning av detta finns oro beträffande patienters informerade samtycke och säkerhet, det sistnämnda föranlett av dålig kvalitetskontroll vid tillverkning av homeopatiska produkter.

Förespråkande av homeopati – detta kan utsätta patienten för väsentlig skada om det försenar evidensbaserad behandling, därtill finns en allmän risk att det undergräver allmänhetens förtroende för innebörden och värdet av vetenskaplig evidens.

Veterinärpraxis – vi konstaterar på liknande sätt att det inte finns någon stark evidens som stödjer användningen av homeopati inom veterinärmedicinen, och att det är särskilt oroande när sådana produkter används i stället för evidensbaserade läkemedel för behandling av infektioner hos husdjur.

Vi ger följande rekommendationer:

1. Det bör finnas konsekventa regulatoriska krav när det gäller att påvisa effekt, säkerhet och kvalitet för alla produkter för human- och veterinärmedicin, baserade på verifierbar och objektiv evidens, som står i proportion till de påståenden som görs. Om sådan evidens saknas bör produkten varken vara godkänd eller kunna registreras av nationella tillsynsmyndigheter under beteckningen läkemedel.
2. Evidensbaserade offentliga hälso- och sjukvårdssystem bör inte subventionera homeopatiska produkter och metoder, såvida de inte genom rigorös testning har visats vara effektiva och säkra.
3. Sammansättningen av homeopatiska produkter bör redovisas på samma sätt som andra saluförda hälsoprodukter – det bör alltså finnas en noggrann, tydlig och enkel beskrivning av ingredienserna och mängderna som ingår.
4. Reklam för och marknadsföring av homeopatiska produkter och tjänster måste följa fastställda regler för riktighet och tydlighet. Marknadsföringspåståenden om effekt, säkerhet och kvalitet bör inte göras utan påvisbar och reproducerbar evidens.



EASAC utgörs av vetenskapsakademierna i EU-länderna samt Norge och Schweiz. Dess syfte är att som rådgivande organ förse EU:s politiker med oberoende, granskande information i vetenskapligt och politiskt angelägna frågor, till exempel rörande miljö, jordbruk, energi, fiske, hälsa och livsmedel. Genom sitt nätverk av de främsta aktiva forskarna i Europa organiserar EASAC kvalificerade expertgrupper som bereder specifika frågor.
www.easac.eu